

Zaaknummer	1901016
Portefeuillehouder	De heer G.J. Hendriks, wethouder
Voorstel	Afwegingskader steunmaatregelen corona en maatschappelijk ondersteuningsfonds

Aan de raad,

1. Beslispunten

1. Het Afwegingskader Steunmaatregelen Corona vast te stellen om aanvragen van organisaties voor lokale steun adequaat te kunnen beoordelen;
2. Een maatschappelijk ondersteuningsfonds in te stellen;
3. Voor de te verwachten kosten van de steunmaatregelen een budget van 1 miljoen beschikbaar te stellen, te dekken uit de algemene reserve. Deze reserve wordt namelijk met extra rijksmiddelen gevuld, die in verband met de coronacrisis voor de maatschappelijke infrastructuur beschikbaar worden gesteld;
4. Een subsidieplafond van € 700.000 in te stellen, te verdelen over de eerste tranche van € 225.000 en de tweede tranche € 475.000;
5. De raad regelmatig via raadsmededelingen en bij de jaarrekening 2020 te informeren over de uitvoering en de verwachte feitelijke kosten van de ondersteuningsmaatregelen.

2. Inleiding

De coronacrisis heeft grote impact op de samenleving. Een flink aantal sectoren raakt ontregeld en heeft steun nodig om overeind te blijven. De rijksoverheid heeft dan ook een breed pakket aan steunmaatregelen om de ergste nood te lenigen. Baanbehoud, inkomensondersteuning en het bieden van liquiditeit staan daarbij voorop. Dat geeft niet alleen bestaanszekerheid, maar het helpt indirect ook voor de vitaliteit van andere sectoren, maatschappelijke organisaties, verenigingen en instellingen omdat mensen hun inkomen behouden.

Gemeente Gooise Meren

Ook Gooise Meren neemt haar verantwoordelijkheid hierin. Naast uitvoering geven aan de landelijke maatregelen en richtlijnen, zien we het als onze opdracht om –samen met inwoners, ondernemers en organisaties– de vitaliteit van de samenleving zo veel mogelijk vast te houden en te benutten om samen door deze crisis te komen. Het behoud van de economische kracht van de kernen, de zorg en aandacht voor de kwetsbaren in de samenleving, het tegengaan van ongelijkheid en het overeind houden van het maatschappelijk en cultureel leven zijn voor ons belangrijke richtsnoeren. We vragen ons steeds opnieuw af waar de nood hoog is en wat we eraan zouden kunnen doen met de mogelijkheden en middelen die we hebben. Inmiddels hebben we al de nodige maatregelen ingezet die de druk op inwoners, ondernemers en instellingen in Gooise Meren zal verlichten. Wij hebben u hier regelmatig over geïnformeerd met de Corona updates.

Samenleving en overheid

We vragen ook de samenleving om meer te doen, want niet alleen de gemeente moet aan de bak om maatschappelijke gaten, die zijn gevallen, te dichten. Met geld van de overheid is ook niet alles op te lossen. De samenleving kan zoveel meer doen voor mensen en organisaties dan de overheid. Het college zag tijdens de coronacrisis dat mensen meer naar elkaar gingen omkijken en trof daar mooie initiatieven van aan in de gemeente. Het herstel van Nederland is een gedeelde verantwoordelijkheid van samenleving en overheid. De kracht van Gooise Meren is dat wij

uitdagingen samen oppakken en dat wij dat op een onconventionele manier doen. Samen zijn we sterker. Het is ook de enige manier waarop wij deze crisis door kunnen komen. De veranderingen die Nederlanders met elkaar moeten doorgaan zijn permanent en ingrijpend.

Maatschappelijke infrastructuur

We hebben de nodige maatregelen genomen om de acute druk op inwoners en ondernemers te verlichten. Het college ontvangt op dit moment diverse steunverzoeken vanuit organisaties. We zien daarvan de noodzaak en daarom stellen we voor een maatschappelijk ondersteuningsfonds in te stellen. Niet alleen om voor de korte termijn hulp te bieden, maar ook om te zorgen dat we na de crisis zoveel mogelijk maatschappelijke infrastructuur in stand en vitaal gehouden hebben. Onze middelen zijn wel beperkt en onze financiële positie is kwetsbaar. De crisis gaat waarschijnlijk nog wel even duren en we moeten het dus lang volhouden. Dit betekent ook dat onze steunmaatregelen vooralsnog incidenteel van aard zijn.

Afwegingen

De vraag is hoe we dit alles zo optimaal mogelijk kunnen faciliteren en zorgen dat we zoveel mogelijk effect in de samenleving kunnen sorteren. We voelen daarom de noodzaak een helder afwegingskader te hanteren om af te wegen hoe we onze middelen op de meest effectieve en doelmatige manier kunnen inzetten en dat recht doet aan wat wij maatschappelijk en sociaaleconomisch het (aller)belangrijkst vinden. Met dit voorstel leggen we het afwegingskader aan u voor. Ook vragen we u een ondersteuningsfonds in te stellen en voor dat fonds een bedrag ter beschikbaar te stellen.

3. Beoogd effect

1. We willen invulling geven aan de kaderstellende rol van de raad in relatie tot het afwegingskader waarmee we onze bestuurlijke afwegingen weloverwogen en consistent maken over de inzet van lokale steunmaatregelen in het kader van de coronacrisis.
2. Het college vraagt de raad een ondersteuningsfonds in te stellen van € 1 miljoen om onze belangrijke maatschappelijke infrastructuur te behouden en welzijns-, cultuur-, en sportinstellingen te ondersteunen indien andere voorliggende voorzieningen, zoals landelijke of provinciale ondersteuningsmaatregelen, voor hen niet gelden of ontoereikend zijn.

4. Argumenten en onderbouwing

1.1 Het afwegingskader leidt tot een evenwichtige afweging voor de inzet van steun

We hebben gezien dat de ingrijpende coronamaatregelen impact hebben op onze maatschappelijke partners op het gebied van welzijn, cultuur en sport. We willen voorkomen dat maatschappelijke infrastructuur onherstelbare schade oploopt. Ook als raad heeft u uw zorg daarover uitgesproken. Tegelijkertijd is het een zoektocht geweest hoe dit op een maatschappelijk- en financieel verantwoorde manier te doen. Een afwegingskader helpt ons om consequent te kunnen reageren op nieuwe uitdagingen en verzoeken om financiële steun. Centraal bij deze afwegingen staat dat we onze maatschappelijke infrastructuur willen behouden en hoge herstelkosten willen voorkomen. In het afwegingskader zijn de uitgangspunten opgenomen die gelden bij verzoeken om steun.

2.1 Ondersteuningsfonds noodzakelijk voor behoud maatschappelijke infrastructuur

Voorgesteld wordt een ondersteuningsfonds in te stellen, dat erop is gericht te voorkomen dat belangrijke organisaties op het gebied van welzijn, cultuur en sport in hun continuïteit bedreigd worden. Het gaat dan om organisaties, die niet of maar in beperkte mate in aanmerking komen voor de landelijke regelingen. Zij hebben te maken met de opgelegde maatregelen door de overheid in verband met COVID-19, waardoor zij hun hoofdactiviteit niet kunnen uitvoeren en in de financiële problemen zijn gekomen. De organisatie moet maximaal gestuurd hebben op het beperken van de uitgaven, die in het licht van de sluiting van de accommodatie en/of stopzetting van activiteiten vermijdbaar waren. Het fonds is dus vooral gericht op het waarborgen van bestaanszekerheid van organisaties als ze zelf geen mogelijkheden meer hebben. We kunnen hiermee de pijn verzachten en helpen het hoofd boven water te houden. Ook een activiteit van een organisatie kan in aanmerking komen voor een eenmalige bijdrage uit het fonds. De gemeente ondersteunt dan de continuïteit van de activiteit zodat het verband blijft bestaan en de organisatie weer kan opschalen na de coronacrisis.

2.2 De gemeente maakt zo goed mogelijk gebruik van landelijke regelingen cultuur en sport

Door het Rijk en provincie Noord-Holland zijn enkele steunpakketten ingevoerd, waarbij co-financiering door de gemeente vaak een voorwaarde is. Op dit moment spelen twee regelingen die van belang zijn in het kader van het afwegingskader en ondersteuningsfonds, te weten:

1. Het Provinciaal Noodfonds Cultuur;
2. Tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties COVID-19.

1. Provinciaal Noodfonds Cultuur

De landelijke maatregelen inzake Covid-19 hebben de culturele instellingen zwaar getroffen. Vooral instellingen die afhankelijk zijn van publiekinkomsten hebben het zwaar. Veel organisaties hebben op een creatieve manier toch hun publiek bediend. Alhoewel de deuren van musea en podia weer open zijn gegaan voor kleine groepen bezoekers, blijft het lastig om voldoende inkomsten te genereren. Provincie Noord-Holland wil daarom financiële steun bieden in de noodfase (tot eind 2020) voor de culturele infrastructuur in onze provincie. Het noodfonds is bedoeld voor regionale organisaties die acute financiële problemen hebben als gevolg van de maatregelen tegen de verspreiding van Covid-19. Vanuit de provincie is cofinanciering door gemeenten als een bindende voorwaarde gesteld (35%). Vier instellingen uit Gooise Meren komen mogelijk voor subsidie in aanmerking, te weten:

Instelling	Subsidieaanvraag provincie	Co-financiering gemeente	Verzoek om steun
Pampus	€ 170.625	€ 91.875	€ 262.500
Grote Kerk	€ 81.466,45	€ 43.866,55	€ 125.333
Spant	€ 281.450	€ 151.550	€ 433.000
Vestingmuseum	€ 18.760	€ 10.101,70	€ 28.862
Totaal	€ 552.301,45	€ 297.393,25	€ 849.695

Naar verwachting kan medio november een besluit van Gedeputeerde Staten worden verwacht.

Wij beperken ons met de cofinanciering tot de instellingen die passen binnen de criteria van de provincie. Vier instellingen komen in aanmerking. Met andere (kleinere) instellingen en

organisaties, die niet passen binnen deze criteria blijven wij in gesprek. Voor die instellingen is juist het lokale steunpakket aanwezig, via het ondersteuningsfonds.

2. Tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties COVID-19 (TVS)

Voor sportorganisaties vormt de huur van sportaccommodaties vaak de grootste kostenpost in hun exploitatie. Om hiervoor te compenseren is de TVS in het leven geroepen. Voor deze regeling komen in aanmerking de kwijtgescholden huurgelden voor verhuur van sportaccommodaties (geen sportvelden). De minister verstrekt op aanvraag een tegemoetkoming aan een gemeente, voor de in de periode van 1 maart 2020 tot 1 juni 2020 gederfde huurinkomsten als gevolg van het coronavirus. Een gemeente komt slechts voor een tegemoetkoming in aanmerking indien de huur daadwerkelijk is kwijtgescholden gedurende de periode van 1 maart 2020 tot 1 juni 2020. Aanvragen is mogelijk tussen 15 september en 15 oktober 2020. Op dit moment worden voorbereidingen getroffen om aan deze regeling deel te nemen.

3.1 Ondersteuningsfonds en dekking

We willen 1 miljoen euro (= 0,7 % van het begrotingstotaal) beschikbaar stellen voor steun voor organisaties op de domeinen cultuur, sport en welzijn. Voor dekking van dit bedrag wordt de algemene reserve ingezet. Deze reserve wordt namelijk met extra rijksmiddelen gevuld, die in verband met de coronacrisis voor de maatschappelijke infrastructuur beschikbaar worden gesteld. We hebben in juni reeds € 180.000 van het Rijk voor onze culturele voorzieningen ontvangen. Onlangs kondigde het Rijk een [tweede steunpakket voor de culturele en creatieve sector](#) (totaal € 482 miljoen, gemeenten € 210 miljoen) aan. De nadere invulling wordt in de komende maanden uitgewerkt.

4.1 Subsidieplafond eerste en tweede tranche

Voorgesteld wordt een subsidieplafond in te stellen van € 700.000. Voor de eerste tranche is na aftrek van de co-financiering Provinciaal Noodfonds Cultuur € 225.000 beschikbaar voor steunverzoeken. De tweede subsidietranche (€ 475.000) wordt pas ingezet als corona langer duurt of als knelpunten zich aandienen.

5.1 De raad wordt zo in staat gesteld haar controlerende taak uit te voeren.

De regeling kan van start gaan op het moment dat de raad het voorstel goedkeurt. Via raadsmededelingen krijgt de raad de eerste informatie over het verloop van de steunmaatregelen.

5. Houd rekening met en onderbouwing

1.1 We kunnen niet iedereen helpen

Wij verwachten niet dat wij alle maatschappelijke organisaties financieel kunnen ondersteunen. Ofwel omdat sommigen niet aan de criteria gaan voldoen ofwel omdat onze middelen tekortschieten om ze allemaal te helpen. Deze realiteit geldt op lokaal niveau dus net zo goed als bij de landelijke steunmaatregelen. De impact van de coronacrisis is lastig in te schatten, omdat de omstandigheden snel kunnen wijzigen. De inschatting op dit moment is dat het budget van € 1 miljoen voldoende is voor de steun.

1.2 Staatssteunrechtelijke aspecten

Bij de uitvoering en beoordeling van aanvragen dient aandacht te zijn voor regels op het gebied van staatssteun. Staatsteun kan ontstaan als aan een organisatie al eerder steun is verleend door

een andere overheid. Onbedoeld kan daardoor het de-minimisplafond van € 200.000 worden overschreden als de gemeente ook steun verleent. Dit onderwerp is een aandachtspunt in de beoordeling.

3.1 Inzet algemene reserve

Het college wil de steunmaatregelen financieren door de extra rijksmiddelen voor de maatschappelijke infrastructuur in de gemeente in te zetten. Mocht dit niet volledig dekkend blijken te zijn, dan gebruiken wij onze algemene reserve. Het gebruik van onze reserve betekent dat we interen op ons vermogen.

6. Duurzaamheid

Het gemeentebestuur beoogt met dit voorstel de maatschappelijke partners te behouden en de belangrijk infrastructuur op de been te houden.

7. Financiële onderbouwing

7.1 Hoogte ondersteuningsfonds en dekking

We stellen voor 1 miljoen euro (= 0,7 % van het begrotingstotaal) beschikbaar te stellen voor het maatschappelijk ondersteuningsfonds. Voor de dekking wordt de algemene reserve ingezet. Deze reserve wordt met extra rijksmiddelen gevuld.

7.2 Verdeling middelen

Voor het jaar 2020 wordt een eerste tranche van € 525.000 beschikbaar gesteld voor steunverzoeken. De tweede subsidietranche wordt pas ingezet als corona langer duurt of als knelpunten zich aandienen.

8. Communicatie en participatie

Na vaststelling door de raad wordt middels een persbericht bekend gemaakt dat steun door lokale organisaties kan worden aangevraagd. Hierover wordt ook gecommuniceerd via de gemeentelijk kanalen en actief in onze netwerken van organisaties, die in aanmerking zouden kunnen komen voor steun.

9. Uitvoering / tijdpad / evaluatie

- We willen na de eerste subsidietranche de balans opmaken hoe de zaken ervoor staan en wat het perspectief voor de periode daarna is. We komen bij de raad hiervoor terug.
- Voor de drie domeinen van het ondersteuningsfonds is www.gooisemeren.nl het startpunt. Hier kan een maatschappelijke partner meer informatie vinden over het ondersteuningsfonds.
- Een organisatie kan in een bepaalde periode een aanvraag indienen. De beoordeling van aanvragen vindt daarna plaats.
- De regeling kan van start gaan op het moment dat de raad het voorstel goedkeurt.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

De heer M. Voorhorst,
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde,
Burgemeester

Bijlage(n)

1. Afwegingskader Steunmaatregelen Corona

De Raad Gooise Meren

Gelezen het voorstel 'Afwegingskader voor steunmaatregelen corona en maatschappelijk ondersteuningsfonds' met zaaknummer 1901016 van het college van burgemeester en wethouders,

Besluit

1. Het Afwegingskader Steunmaatregelen Corona vast te stellen om aanvragen van organisaties voor lokale steun adequaat te kunnen beoordelen;
2. Een maatschappelijk ondersteuningsfonds in te stellen;
3. Voor de te verwachten kosten van de steunmaatregelen een budget van 1 miljoen beschikbaar te stellen, te dekken uit de algemene reserve. Deze reserve wordt namelijk met extra rijksmiddelen gevuld, die in verband met de coronacrisis voor de maatschappelijke infrastructuur beschikbaar worden gesteld;
4. Een subsidieplafond van € 700.000 in te stellen, te verdelen over de eerste tranche van € 225.000 en de tweede tranche € 475.000;
5. De raad regelmatig via raadsmededelingen en bij de jaarrekening 2020 te informeren over de uitvoering en de verwachte feitelijke kosten van de ondersteuningsmaatregelen.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van de gemeente Gooise Meren,
gehouden op *(datum wordt ingevuld door de griffie)*

De griffier

De voorzitter

Mevrouw drs. M.G. Knibbe

drs. H.M.W. ter Heegde